

FORSSAN YHTEISLYSEO/AIKUISOPETUS

AIKUISTEN LUKIOKOULUTUKSEN OPETUSSUUNNITELMA 2016

versio 2.5.2016

1 OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTA JA SISÄLTÖ

Aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelmajärjestelmän osia ovat

- lukiolaki (629/1998) ja -asetus (810/1998)
- valtioneuvoston asetus lukiolaissa tarkoitetun koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta (942/2014)
- Opetushallituksen määräys aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteista
- koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma
- lukioasetuksen (810/1998) 3 §:n mukainen vuosittainen suunnitelma.

Yhteislyseo laatii opetussuunnitelman pohjalta lukuvuosittaisen suunnitelman opetuksen käytännön järjestämisestä. Opiskelija laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa oppilaitoksen aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman sekä lukuvuosittaisen suunnitelman pohjalta.

Aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelma sisältää seuraavat osat:

- toiminta-ajatus ja arvopainotukset
- valtioneuvoston asetuksen 942/2014 tuntijaon mukainen koulutuksen järjestäjän hyväksymä aikuisten lukiokoulutuksen tuntijako
- kieliohjelma
- toimintakulttuurin pääpiirteet
- opiskeluympäristöt ja -menetelmät
- itsenäisen opiskelun periaatteet
- aihekokonaisuudet
- oppiaineen tehtävä, oppiaineen opetuksen yleiset tavoitteet ja arviointi
- tavoitteet ja keskeiset sisällöt kursseittain
- yhteistyö ammatillisten oppilaitosten ja muiden lukioden kanssa
- yhteistyö yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, muiden oppilaitosten ja tahojen kanssa
- tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön suunnitelma
- ohjaussuunnitelma
- oppimisen ja opiskelun tukea tarvitsevien opiskelijoiden opetus
- kieli- ja kulttuuriryhmien opetus
- opiskelijan oppimisen arviointi
- toiminnan jatkuva kehittäminen ja arviointi.

Osa yllä mainituista tavoitteista on kuvattu päivälukion opetussuunnitelmassa, osa lukion laatukirjassa.

2 AIKUISTEN LUKIOKOULUTUKSEN TEHTÄVÄ JA ARVOPERUSTA

2.1 TEHTÄVÄ

Forssan yhteislyseon aikuisopetus on päivälukion yhteydessä toimiva aikuislinja.

Aikuisopetuksen tavoitteena on

- antaa opiskelijoille laaja yleissivistys
- tarjota aikuisille mahdollisuus lukion ja ylioppilastutkinnon suorittamiseen
- auttaa opinnot keskeyttäneitä opiskelijoita palaamaan lukio-opintoihin ja tukea heitä opintojen loppusuoralla
- estää syrjäytymistä tarjoamalla yleissivistävä vaihtoehto riippumatta iästä tai pohjakoulutuksesta
- tarjota aineopiskelijoille mahdollisuus esim. kieltenopiskeluun

Tavoitteena on, että opiskelijat suorittavat lukio-opinnot 2-4 vuodessa.

2.2 TOIMINTAKULTTUURI

Opetuksen arvoperusteena ovat:

- Jatkuva oppiminen ja itsensä kehittäminen
- Etäopetuksen laadukas toteuttaminen siten, että opiskelija voi edetä joustavasti omaa tahtiaan
- Mahdollisuus osallistua päivälukion opintoihin.

3 OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

3.1 Tuntijako ja kurssit

Opintojen kokonaislaajuus on vähintään 44 kurssia.

Opiskelijan tulee opiskella vähintään yhtä kieltä A-oppimäärän tavoitteiden mukaisesti. Joko A-kielen tai B1-kielen tulee olla toinen kotimainen kieli. Opiskelijalle, joka on vapautettu lukiolain 13 §:n perusteella toisen kotimaisen kielen opiskelusta, voidaan järjestää toisen kotimaisen kielen opetusta lukiossa alkavan B-oppimäärän mukaisesti.

Opiskelijan, joka on aloittanut lukio-opintonsa alle 18-vuotiaana, tulee opiskella lisäksi vähintään yksi kurssi liikuntaa ja yksi kurssi terveystietoa sekä kaksi kurssia kuvataidetta tai musiikkia tai yksi kurssi kumpaakin viimeksi mainittua ainetta.

Teemaopinnot eheyttävät opetusta ja vahvistavat opiskelijoiden yksittäisiä oppiaineita laajempien kokonaisuuksien hallintaa ja lisäävät oppiaineiden välistä yhteistyötä.

Forssan yhteislyseon aikuisopetuksen tuntijako: valtakunnalliset kurssit aineissa, joissa on pakollisia kursseja

Kaikille yhteiset aineet (pakolliset kurssit lihavoituna ja alleviivattuna, S=syventävä)

Äidinkieli ja kirjallisuus	AI	<u>1 2 3 4 5</u> 6S 7S 8S 9S
Englanti (A-kieli)	EA	<u>1 2 3 4 5 6</u> 7S 8S
Ruotsi (B1-kieli)	RUB	<u>1 2 3 4 5</u> 6S 7S
Matematiikka (yhteinen opintokokonaisuus) MAY1		<u>1</u>
Matematiikka (lyhyt)	MAB	<u>2 3 4 5 6</u> 7S 8S
Matematiikka (pitkä)	MAA	<u>2 3 4 5 6 7 8 9 10</u> 11S 12S 13S

Luonnontieteelliset opinnot, pakollisia kursseja yhteensä 5, syventäviä valtakunnallisia kursseja yhteensä 5.

Kemia	KE	<u>1</u> 2S 3S 4S 5S
Fysiikka	FY	<u>1</u> 2S 3S 4S 5S 6S 7S
Maantiede	GE	<u>1</u> 2S 3S 4S
Biologia	BI	<u>1</u> 2S 3S 4S 5S

Humanistisyhteiskunnalliset ja katsomukselliset aineet, syventäviä valtakunnallisia kursseja yhteensä 7.

Historia	HI	<u>1 3</u> 2S 4S 5S 6S (huom. pakolliset kurssit ovat päivälukion kurssit HI1 ja HI3)
Yhteiskuntaoppi	YH	<u>1 2</u> 3S 4S
Filosofia	FI	<u>1</u> 2S 3S 4S
Uskonto/		
Elämäkatsomustieto	UE/ET	<u>1</u> 2S 3S 4S 5S 6S

Teemaopinnot

Muut lukion tehtävään kuuluvat oppiaineet 1S

Päivälukion muut kurssit

Opiskelija voi sisällyttää opintoihin päivälukion muita kursseja, mm. valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaisia vieraita kieliä (Liite 1).

Aihekokonaisuudet ovat yhteiskunnallisesti merkittäviä koulutus- ja sivistysasteita. Samalla ne ovat ajankohtaisia arvokannanottoja. Käytännössä aihekokonaisuudet ovat oppiainerajat ylittäviä teemoja ja laaja-alaisia osaamisalueita. Aihekokonaisuudet on otettu huomioon perusteiden oppiainekohtaisissa osuuksissa sekä toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavissa teemoissa.

Aihekokonaisuuksia ovat

- aktiivinen kansalaisuus, yrittäjyys ja työelämä
- hyvinvointi ja turvallisuus
- kestävä elämäntapa ja globaali vastuu
- kulttuurien tuntemus ja kansainvälisyys
- monilukutaito ja mediat
- teknologia ja yhteiskunta.

Aihekokonaisuudet otetaan huomioon lukion kurssien suunnittelussa ja toteutuksessa.

3.2 Kurssien suorittaminen

Kurssit opetaan lähiopetuksessa päivälukion kurssien yhteydessä. Kurssit voi opiskella myös itsenäisesti etäopetuksena. Jos opiskelijamäärä on riittävä, annetaan myös lähiopetusta.

3.3. Opiskelijan arvostelu

Opiskelija-arviointi perustuu opetussuunnitelmassa määriteltyihin tavoitteisiin. Arvioinnin perusteet selvitetään opiskelijoille aivan kurssin alussa. Kustakin kurssista jaetaan kurssisuunnitelma. Opiskelija saa kurssista arvosanan tai suoritettu/hylätty -merkinnän.

Kurssi arvostellaan asteikolla 4-10. Kurssiarvostelut ovat pohjana oppiaineen päättötodistuksen arvostelulle. Kirjallisen kokeen arvosanan lisäksi kurssin arvosanaan vaikuttavat välikokeet ja muut suoritukset. Arvosana lasketaan pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien arvosanojen keskiarvon perusteella.

Päättöarvosanaa voidaan korottaa koulukohtaisten syventävien kurssisuoritusten perusteella. Lisäksi mikäli opiskelijan tiedot ja taidot ovat oppiaineen päättövaiheessa kurssiarvosanojen perusteella määräytyvää paremmat, rehtori ja opettajat yhdessä voivat harkinnan perusteella korottaa arvosanaa. Oppiaineen arvosanaa voi korottaa tentissä.

3.4. Todistukset

Opiskelijalle annetaan **päättötodistus**, kun kaikki tutkinnon oppimäärät on suoritettu. Päättötodistuksen saamisen edellytyksenä on, että kaikki pakolliset kurssit on suoritettu sekä valinnaisia siten, että opiskelijan kurssimäärä on vähintään 44. Opiskelija on suorittanut oppiaineen oppimäärän, kun hän on suorittanut vähintään 2/3 opinto-ohjelmansa mukaisista oppiaineen oppimäärän pakollisista ja valtakunnallisista syventävistä kursseista hyväksytysti.

Jos opiskelija eroaa yhteislyseosta, hän voi saada suorituksistaan erillisen **erotodistuksen**.

3.5. Ylioppilastutkinto

Ylioppilastutkinto voidaan hajauttaa kolmeen peräkkäiseen kertaan. Kirjoituksiin osallistumisen voi aloittaa niissä aineissa, joissa pakolliset kurssit on suoritettu. Kevään ylioppilaskirjoituksiin

ilmoittaudutaan marraskuun 15. päivään mennessä ja syksyn toukokuun loppuun

mennessä.

Ylioppilastodistusta ei voi saada ellei opiskelija saa lukion päättötodistusta valmiiksi.

3.6. Muissa oppilaitoksissa suoritettut kurssit ja erityisohjelman mukaan opiskelevat

Lukion oppimäärää suorittavan opiskelijan opinto-ohjelmaan voidaan sisällyttää muiden oppilaitosten tarjolla olevia kursseja. Korvaavuuden hyväksyy rehtori.

Ammatillisen tutkinnon pohjalta yo-kirjoituksiin tähtäävät

Jos opiskelijalla on vähintään 2,5-vuotinen ammatillinen tutkinto suoritettuna, hänellä on oikeus osallistua yo-kirjoituksiin. Tällöin hän ei saa lukion päättötodistusta, vaan ainoastaan yo-tutkintotodistuksen. Jos aikaisemmin on suoritettu vähemmän kuin 2,5-vuotinen ammatillinen tutkinto, on lupaa ylioppilaskirjoituksiin osallistumisesta anottava ylioppilastutkintolautakunnalta, joka määrittelee lisäsuoritukset.

Aineopiskelijat

Aineopiskelijoita ovat kaikki ne, joilla on jo ennestään lukion päättötodistus.

Aineopiskelijoita ovat myös ne, jotka opiskelevat vain yhtä tai enintään kahta ainetta.

Aineopiskelijat maksavat kurssikohtaisen maksut tai lukuvuosimaksun.

4. Opintojen ohjaus

Forssan yhteislyseon aikuisopetuksen ohjaustoiminta pyrkii vastaamaan opiskelijoiden ohjaus-, neuvonta- ja tukitarpeisiin. Tavoitteena on sekä auttaa opiskelijaa ongelmatilanteissa että pyrkiä osaltaan ehkäisemään ongelmien syntyä. Ohjaus tapahtuu pääsääntöisesti henkilökohtaisena ohjauksena.

Aikuisopetuksen opinto-ohjaukseen osallistuvat rehtorit, opinto-ohjaajat ja opettajat. Rehtori keskustelee uuden opiskelijan kanssa opintojen jaksottamisesta ja opiskelijan opinto-ohjelmasta. Opinto-ohjaaja auttaa jatko-opintoihin liittyvissä asioissa.

5. ARVIOINTI

5.1 Arvioinnin tavoitteet

Opiskelijan oppimisen arvioinnin tehtävänä on edistää opiskelijan oppimista. Lähtökohtana on, että opiskelijat ymmärtävät, mitä heidän on tarkoitus oppia ja miten oppimista arvioidaan. Arviointi kannustaa opiskelijaa omien tavoitteiden asettamiseen ja sopivien työskentelytapojen valintaan.

Opintojen aikainen arviointi ja palautteen antaminen ovat osa opiskelijan ja opettajan välistä vuorovaikutusta. Palaute sekä itse- ja vertaisarviointi ohjaavat opiskelijaa tarkentamaan asetettuja tavoitteita ja kehittämään työskentelyään tavoitteiden suuntaisesti.

Opiskelijan oppimisen arviointi antaa opiskelijalle palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista sekä lukio-opintojen aikana että opiskelun päättyessä. Opiskelijan oppimisen arviointi auttaa myös opettajaa ja kouluuyhteisöä opetuksen vaikuttavuuden arvioinnissa. Arvosanan antaminen on yksi arvioinnin muoto.

5.2 Kurssisuorituksen arviointi

Opiskelijan oppimista arvioidaan kurssin aikana. Opiskelijan kurssisuorituksesta annetaan arvosana tai suoritusmerkintä kurssin päätyttyä. Annettavan arvosanan tulee perustua monipuoliseen näyttöön: esimerkiksi kurssitöihin ja kokeisiin, erilaisiin tuotoksiin, aktiiviseen työskentelyyn, opettajan ja opiskelijan välisiin keskusteluihin sekä opiskelijoiden itse- ja vertaisarviointiin.

Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot ja taidot, eikä se kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Yleisten arviointiperusteiden lisäksi kunkin kurssin tavoitteet ja arviointiperusteet on selvitettävä opiskelijalle kurssin alussa, jolloin niistä keskustellaan opiskelijoiden kanssa.

Diagnosoidut vammat tai niihin rinnastettavat vaikeudet (kielelliset, matemaattiset, motoriset tai tarkkaavaisuuden häiriöt), jotka vaikeuttavat osaamisen osoittamista, tulee ottaa huomioon arvioinnissa siten, että opiskelijalla on mahdollisuus erityisjärjestelyihin ja vaihtoehtoisiin tapoihin osoittaa osaamisensa. Kyseiset vaikeudet voidaan ottaa huomioon määrättäessä opiskelijan kurssiarvosanaa.

5.2.1 Numeroarvosanat ja suoritusmerkinnät

Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisesti arviointikeskustelussa annettu palaute voivat täydentää ja täsmentää arvosanaa.

Pakolliset ja syventävät kurssit arvostellaan numerolla 4 (hylätty), 5 (välttävä), 6 (kohtalainen), 7 (tydyttävä), 8 (hyvä), 9 (kiitettävä) tai 10 (erinomainen). **Koulukohtaiset**

soveltavat kurssit arvostellaan hyväksytyllä arvosanalla tai suoritusmerkinnällä (S=suoritettu, H=hylätty) sekä mahdollisesti erillistodistuksella. Myös valtakunnalliset soveltavat kurssit, opinto-ohjauksen kurssit ja teemaopinnot arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Jos kurssisuoritus on keskeneräinen, kurssi jätetään arvostelematta. Jos kurssitöitä ei palauteta ilman erityisen painavaa syytä sovittuun määräaikaan mennessä, kurssi jätetään arvostelematta ja kurssisuoritus mitätöityy. Opettaja voi myös laskea kurssin arvosanaa ennalta annetun tiedon mukaisesti tai kieltää osallistumasta kokeeseen, jolloin kurssi jää arvostelematta.

5.2.2 Itsenäisesti suoritettu kurssi

Opiskelija voi opiskella kurssin kokonaan tai osittain itsenäisesti. Itsenäinen opiskelu on tyypillinen kurssin suoritustapa aikuislukiossa.

Jos opiskelija opiskelee kurssin kokonaan tai osittain itsenäisesti, noudatetaan soveltuvin osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Tavoitteiden saavuttamista ja niiden suuntaista edistymistä on myös tällöin arvioitava riittävän laaja-alaisesti kurssin kokonaisuuden kannalta.

5.2.3 Suullisen kielitaidon kurssien arviointi

Toisen kotimaisen kielen B1-oppimäärän syventävän kurssin 6 ja vieraiden kielten A-oppimäärän syventävän kurssin 8 suorituksen arviointi perustuvat suullisen kielitaidon kokeesta saatuun arvosanaan ja muihin kurssin aikaisiin näyttöihin. Kurssista annetaan numeroarvosana käyttäen asteikkoa 4–10.

Myös kurssiin kuuluva suullisen kielitaidon koe, josta saa erillisen todistuksen, arvostellaan käyttäen asteikkoa 4–10. Arvioinnin perustana on [taitotasoasteikko](#), joka on luotu yhtenäistämään kielen oppimisen arviointia Euroopassa.

5.2.4 Opinnoissa edistyminen

Mikäli opiskelija saa oppiaineen kahdesta peräkkäin opiskelemastaan kurssista arvosanaksi 4 (hylätty), on hänen keskusteltava aineenopettajan kanssa. Mikäli opiskelija ei uusintakuulustelussa saa hyväksytyä arvosanaa, on suositeltavaa opiskella kurssi uudelleen. Painavista syistä, rehtorin luvalla, hylätysti suoritettun kurssin uusintakuulusteluun voi osallistua toisenkin kerran.

Opiskelijalle tulee pyynnöstä antaa mahdollisuus hylätyn kurssiarvosanan korottamiseen. Sitä voi yrittää korottaa uusintakokeessa tai esimerkiksi kurssitöitä parantamalla.

Opiskelijalla on myös mahdollisuus korottaa hyväksytyä kurssiarvosanaa korotuskokeessa. Arvioinnin tulee olla tällöinkin monipuolista. Lopulliseksi kurssiarvosanaksi tulee kyseisistä suorituksista parempi. yväksytysti suoritettun kurssin voi halutessaan käydä uudelleen. Arvosanaksi jää parempi suorituksista.

5.2.5 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Opintojen hyväksilukemisella ja muutoin hankitun osaamisen tunnustamisella välttää opintojen päällekkäisyyttä ja lyhentää opiskeluaikaa. Opiskelija hakee muualla suorittamiensa opintojen tai muutoin hankkimansa osaamisen tunnustamista, ja hänen tulee esittää selvitys opinnoistaan tai osaamisestaan. Koulu voi pyytää opiskelijaa täydentämään näyttöä suhteessa lukiokoulutuksen tavoitteisiin. Myös opintojen laajuuteen kiinnitetään huomiota.

Opinto-ohjelmaan voi sisältyä muiden oppilaitosten, esimerkiksi ammatti-instituutin, musiikkiopiston ja kuvataidekoulun kursseja. Opinto-ohjelman hyväksyy rehtori. Tarvittaessa voidaan edellyttää lisäsuorituksia.

Opintojen korvaamisesta kerrotaan tarkemmin lukuvuosittaisessa kurssioppaassa, joka on opetussuunnitelman osa.

Muualla suoritettuja opintoja tai muutoin hankittua osaamista voidaan hyväksyä osaksi lukio-opintoja enintään 15 kurssia. Mikäli opinnot tai muutoin hankittu osaaminen luetaan hyväksi opetussuunnitelman perusteiden mukaan numerolla arvioitavaan kurssiin, tulee kurssista antaa numeroarvosana, jos se on vain suinkin mahdollista. Arvosanan määrittelyn tueksi voidaan tarvittaessa edellyttää lisänäyttöjä.

Luettaessa opiskelijalle hyväksi opintoja muista oppilaitoksista pitäydytään suoritusoppilaitoksen antamassa arvioinnissa. Jos kyseessä on lukion opetussuunnitelmassa numeroin arvioitava kurssi, sen arvosana muutetaan lukion arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

asteikko 1–5	lukioasteikko	asteikko 1–3
1 (tyytyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tyytyttävä)	6 (kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tyytyttävä)	2
4 (hyvä)	8 (hyvä)	2
5 (kiitettävä)	9 (kiitettävä), 10 (erinomainen)	3

Tapauksissa, joissa lukio ei voi päätellä, kumpaa lukion arvosanaa toisessa oppilaitoksessa suoritettu kurssi vastaa, ylempää vai alemmaa, on vastaavuus määriteltävä opiskelijan eduksi.

Ulkomailla suoritettujen opintojen hyväksilukemisessa ja osaamisen tunnustamisessa noudatetaan samoja periaatteita kuin kotimaassa suoritettujen opintojen osalta.

Opiskelijalla voi olla päättötodistuksessaan oppiaineesta vain yhden laajuinen oppimäärä. Jos opiskelija siirtyy oppiaineen pitkästä oppimäärästä lyhyempään, hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin, kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Näitä vastaavuuksia on määritelty tarkemmin oppiaineiden oppimäärien yhteydessä. Tällöin pitkän oppimäärän kurssien arvosanat siirtyvät suoraan lyhyiden kurssien arvosanoiksi. Muut pitkän oppimäärän mukaiset opinnot voivat olla lyhyen oppimäärän syventäviä tai soveltavia kursseja opetussuunnitelmassa päätettävällä tavalla. Jos opiskelija pyytää, tulee hänelle järjestää

mahdollisuus lisänäyttöihin osaamistason toteamiseksi.

Siirryttäessä kesken oppimäärän lyhyemmästä pitempään oppimäärään menetellään edellä olevien periaatteiden mukaisesti. Tällöin voidaan edellyttää lisänäyttöjä, ja tässä yhteydessä myös arvosana harkitaan uudelleen.

Jos opiskelijan äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimääränä on suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus (S/R), häntä arvioidaan tämän oppimäärän mukaan. Arviointiin ei vaikuta se, onko hänelle järjestetty erillistä S/R-oppimäärän mukaista opetusta vai ei tai onko lukio voinut tarjota vain osan S/R-oppimäärän kursseista. S/R-oppimäärän mukaisesti suoritettut kurssit luetaan hyväksi täysimääräisesti S/R -oppimäärän kursseihin. Niistä saatu arvosana siirtyy suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -kurssin arvosanaksi.

Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -kurssit korvaavat suomen/ruotsin kielen ja kirjallisuuden -oppimäärän kurssit siinä määrin, kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Opiskelijalla voi olla todistuksessaan arvosana vain joko suomen/ruotsin äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärästä tai suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärästä, mutta ei molemmista.

5.3 Oppiaineen oppimäärän arviointi

Kunkin oppiaineen tai aineryhmän arvioinnista päättää opiskelijan opettaja tai, jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Päättöarvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä.

Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti opiskelemista oppiaineen kursseista. Opiskelijan opiskelusuunnitelma tarkentuu lukio-opintojen aikana. Sen laatiminen ja seuranta ohjaavat opiskelijaa tavoitteellisiin kurssivalintoihin. Samassa oppiaineessa eri opiskelijoilla voi olla erilaajuisia oppimääriä.

Paikallisista syventävistä ja soveltavista kursseista luetaan oppiaineen oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat kurssit.

Teemaopintojen valtakunnalliset syventävät kurssit eivät muodosta oppimäärää, vaan ne ovat erillisiä kursseja. Opiskelijan opiskelemia pakollisia ja valtakunnallisia syventäviä kursseja ei voi jälkikäteen poistaa lukuun ottamatta hylättyjä teemaopintokursseja.

Oppiaineen oppimäärässä opiskelijalla saa olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään seuraavasti:

Opiskelijan opiskelemia pakollisia ja syventäviä kursseja arvosanoja enintään	joista voi olla hylättyjä
1–2 kurssia	0
3–5 kurssia	1
6–8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Opiskelija on siis suorittanut oppiaineen oppimäärän, kun hän on suorittanut oppiaineen pakolliset ja valitsemansa valtakunnalliset syventävät kurssit, joista vähintään 2/3 on hyväksytysti opiskeltuja.

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien arvosanojen aritmeettisen keskiarvon perusteella.

Mikäli opiskelija osoittaa erillisessä kuulustelussa suurempaa kypsyttä ja parempaa oppiaineen hallintaa kuin kurssien arvosanoista määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää, tulee arvosanaa korottaa.

5.4 Lukion oppimäärän suoritus

Lukion oppimäärän voi suorittaa 2-4 vuodessa. Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut oppiaineiden oppimäärät hyväksytyst ja yhteensä vähintään 44 kurssia.

Valtakunnallisina syventävinä kursseina tarjottavista teemaopintojen kursseista ja soveltavista kursseista voidaan lukea mukaan lukion oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat kurssit.

Jos opiskelija vapautetaan lukiolain 13 §:n mukaan jonkin oppiaineen opiskelusta, hänen tulee valita sen tilalle muita opintoja niin, että säädetty kurssien vähimmäismäärä täyttyy.

Arvioinnin uusiminen ja oikaisu

Opiskelija voi halutessaan kysyä päättöarvioinnin perusteita rehtorilta. Jos opiskelija on tyytymätön päättöarviointiin, hän voi pyytää päätöksen uusimista kahden kuukauden kuluessa tiedon saamisesta. Uudesta arvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan ko. aineen opettajat yhdessä.

Lukiolain mukaan opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Lukiokoulutuksen järjestäjän tulee tiedottaa opiskelijoille arvioinnin uusimis- ja oikaisumahdollisuudesta.